

ЗА АРЭНДУ ЎГОДДЗЯЎ І ЗДАБЫЧУ ТРАФЕЯЎ ДАВЯДЗЕЦЦА ПЛАЦІЦЬ БОЛЬШ

У краіне павялічваецца мінімальныя стаўкі платы за арэнду палаяўнічых угоддзяў. Гэта прадгледжана пастановай Савета Міністраў ад 1 кастрычніка 2013 года №865 «Аб унясенні змяненняў у пастанову Савета Міністраў ад 6 красавіка 2006 года №466».

Згодна з дакументам, мінімальныя стаўкі платы за арэнду палаяўнічых угоддзяў будуць прывязаны да памеру базавай велічыні. Як вядома, з 1 кастрычніка базавая велічыня складае 130 тысяч рублёў. З улікам гэтага кошт арэнды 1 гектара лясных угоддзяў павялічваецца з 70 тысяч да 260 тысяч рублёў (2 базавыя велічыні), кошт арэнды платы за 1 гектар палаяўных і водна-балотных угоддзяў — з 20 тысяч да 65 тысяч рублёў (0,5 базавай велічыні).

Гэтай жа вышэйназванай пастановай прадгледжана павялічэнне кошту палаяўнай пуцёўкі на 1 дзень палаявання з 20 тысяч да 30 тысяч рублёў, на сезон палаявання — са 150 тысяч да 200 тысяч рублёў. Дакумент павялічвае кошт палаяўнічых пуцёвак да развага дазволу з 20 тысяч да 40 тысяч рублёў (пры палаяванні на бабра — з 15 тысяч да 20 тысяч рублёў для развагі палаяўнічай пуцёўкі да развага дазволу пры зборным ці бязбаровым спосабе палаявання, са 150 тысяч да 200 тысяч рублёў — для сезоннай палаяўнічай пуцёўкі пры бязбаровым спосабе палаявання).

Павялічаны і кошт здабычы трафейных жывёл. За здабычу лася дзевядзецця адцаць ад 1 да 4 мільёна рублёў, высякароднага аленя — ад 800 тысяч да 1 мільёна рублёў, дзіка — ад 150 тысяч да 800 тысяч рублёў, цецерука — 500 тысяч, бабра — 60 тысяч, выдры — 200 тысяч рублёў.

Сяргей РАСОЛЬКА.

НЕ ВАРТА ХАВАЦЦА АД ПЕРАМЕН

Такая парада змяшчаецца ў дакладзе Сусветнага банка, прысвечаным праблематыцы развіцця эканомікі ў наступным годзе.

У прыватнасці, у «Дакладзе аб сусветным развіцці 2014» гаворыцца, што за апошнія 25 гадоў у свеце назіраліся хуткая інтэграцыя, эканамічныя рэформы, тэхналагічная мадэрнізацыя, а таксама пашырэнне ўдзелу насельніцтва ў дэмакратычных працэсах. Аднак у той жа час назіраліся фінансавыя ўзрушэнні, страта даходаў і месца працы, забурджванне навакольнага асяроддзя. Аўтары даклада рэкамендуюць як прыватным асобам, так і арганізацыям, прадпрыемствам, органам мясцовай улады не хаватца ад перамен, каб пазбегнуць рызык і ў той ці іншай сферы дзейнасці. Наадварот, ім неабходна рыхтавацца па магчымасці да верагодных негатыўных падзей, якія звычайна нясуць з сабой перамены. У дакладзе прыводзяцца аргументы на карысць таго, што сёння як ніколі неабходныя папераджальныя, сістэматычныя і інтэграваныя захады па кіраванні рызыкамі. Напрыклад, фермерам трэба інвеставаць сродкі ў мінеральныя ўгнаенні, пасяўны матэрыял і іншыя фактары вытворчасці, а не хавец грошы «на чорны дзень».

У дакладзе адзначаецца, што большасць людзей, як правіла, па-ранейшаму дрэнна прыстасаваны да актыўнага супрацьстаяння неспрыяльным з'явам. Таму, як паказвае досвед мінулых гадоў, варта абпярцаваць на сістэму сумесных дзейнасцяў і сумеснай адказнасці на розных узроўнях грамадства. Скажам, хатнія гаспадаркі аказваюць падтрымку суседзям, аб'ядноўваюць грашовыя сродкі, абараняюць сваіх членаў і інвестуюць у сваю будучыню. Суполкі ствараюць нефармальныя сеткі страхавання і аб'ядноўваюць рэсурсы для супрацьстаяння агучымым рызыкам. І так далей на больш высокіх узроўнях, тых жа прадпрыемствах.

У дакладзе адзначаецца, што веды — гэта нешта большае, чым проста назапашванне інфармацыі. Іх неабходна ўмець выкарыстоўваць для ацэнкі канкрэтнай сітуацыі з наступным прыняццем правільнага рашэння. У дакуменце прапанаваны шэраг стратэгічных захадаў, якіх можна прыняць як для хатніх гаспадарак, так і на мясцовым, нацыянальным і глабальным узроўнях. Аднак галоўная парада заключаецца ў тым, што неабходна паўсюдна ўкараніць папераджальны падыход да кіравання рызыкамі, каб ён узгадніўся з больш маштабнымі задачамі, напрыклад, нацыянальнымі планами развіцця, муніцыпальнымі праграмамі інвестыцый у інфраструктуру.

Леанід ТЫГАРЫН.

КАЛІ ВАМ ПРАПАНАУЮЦЬ «БРЫЛ'ЯНТЫ СА ЗНІЖКАЙ», ГЭТА ПАДМАН..»

Вы трымалі калі-небудзь у руках алмаз? Падобны большы на кавалачак шкла, абмыты на працягу гадоў марскоў вадою. Такіх шмат можна знайсці на беразе мора. Нічога не выдае ў гэтым мінерале схаванай прыгажосці і пэўнай эксклюзіўнасці. Толькі моц і непахіснасць характару самага цвёрдага мінерала на свеце наммае, што каменчык не такі просты. Карэспандэнт «Звязды» павываў на алмазаперапрацоўчым заводзе і убачыў, якім чынам «неказістае шкельца» пераўтвараецца ў зіхатлівы брыльянт.

Людзі даўно навучыліся апрацоўваць прыгожа афарбаваныя мінералы (каштоўныя камяні) з мэтай узмацнення каляровай гамы, надання ім блыску і зіхачення. Пра алмаз чалавечая ведала яшчэ ў старажытнасці. Цюркская слова алмас суадносіцца з адпаведным арабскім словам, якое ўяўляе сабою відазмененую форму грэчаскага слова адаматас, адаматос, што ў перакладзе азначае «непераможны». Аднак у тая часы алмазы апрацоўваліся вельмі прымітыўна і каштоўнасць іх была толькі ў памеры ці незвычайнай форме. З развіццём тэхналогіі і дзякуючы імкненню чалавека да прыгожага алмазы пачалі апрацоўваць больш грунтоўна і пэўным чынам, каб атрымаць найбольш выгадны выгляд. У 1919 годзе была выяўдзена класічная агранка. Матэматык Марсэль Талкоўскі першы разлічыў ідэальныя параметры агранкі круглага брыльянта. І цяпер агранкай самых цвёрдых мінералаў займаюцца цэлыя заводы. Адно з найбуйнейшых такіх прадпрыемстваў знаходзіцца ў Смаленску.

У Расіі брыльянты

побытаць не карыстаюцца

«Гэта цэнтр алмазаперапрацоўчай прамысловасці Расіі, — з годнасцю заўважае Максім ШКАДАЎ, генеральны дырэктар ААТ «ВА «Крышталь». — Тут сабраны ўся тэхналогія апрацоўкі алмазаў, адпаведна вядзецца падрыхтоўка кадраў ды вытворчасці інструментаў і абсталявання. Праводзяцца навуковыя даследаванні». Завод вырабляе прадукцыю найвышэйшай якасці, якая амаль уся ідзе на экспарт: «У Расіі наш прадукт, на жаль, не так запатрабаваны. У нашых прадажах унутрына расійскай рынак займае толькі 1,5%. Таму прадпрыемства арыентавана на экспарт. Мы маем свае асноўныя кропкі продажы ў Ганконгу, Дубаі, Тэль-Авіве, Нью-Ёрку і іншых гарадах». Дарэчы, дырэктар вельмі здзіўляе, чаму брыльянты лічацца не сацыяльным прадуктам: «Таму пра нас ніхто не ведае, як пра прадпрыемства. У сацыяльным плане, насамрэч, вырабляюць брыльянты — гэта амаль тое самае, што вырабляць балты і гэтак. З пункту гледжання тэхналогіі і вытворчасці, тут, зразумела, усё па-іншаму, але прыныць той жа».

ФАКТ
Самыя дарагія алмазы, апрацаваны на заводзе, масай 45,45 карата, быў прададзены больш чым за 2,5 мільёна долараў — каля 9 грамаў. А самы вялікі быў 170 каратаў.

Аднакаротны камень можна аграніць за адзін працоўны дзень — 8 адзін. Чым большы па памеры камень, тым складаней і тым больш часу трэба на агранку. А розніца паміж коштам неапрацаванага алмаза і брыльянта — прыкладна 15%.

Між іншым, наш Гомельскі завод «Крышталь» у свой час уваходзіў у вытворчае аб'яднанне смаленскага завода. «Цяпер у нас з ім і добры сувязі, але на жаль, магутнасці гомельскага завода значна зменшаны і аб'ём вытворчасці там зніжаецца. У Беларусі ёсць кравы, дзе прадаецца наша прадукцыя. Пэўна капаецца ў нас прысутнічае», — расказвае Максім Шкадаў. А Смаленскі завод апрацоўвае каля 90% расійскіх алмазаў. Яны лічацца аднымі з самых лепшых у свеце. Хаця працуюць таксама з афрыканскімі, канадскімі, аўстралійскімі алмазамі — з любымі. «Апрацоўка алмаза засноўваецца

Алмаз чорны, бо яго раслівалі лазерам. Пры высокіх тэмпературах ён ператвараецца ў графіт. Пасля агранкі і шліфоўкі колер вярнецца.

Так працуюць аграншчыкі.

ПАТРАБАВАННІ ДА АГРАНШЧЫКА
У вузкім цэнтры заводу можна прайсці 6-месячны курс. Але шчыт некалькі гадоў дзевядзецця даўчавца на вытворчасці. Аграншчыку не патрэбны мастацкі талент, бо ёсць вялікая зрупа інжынераў, якія ўсё разлічваюць. Павінна толькі быць пачуццё паралельнасці, вугла, уседлівасці і ідэальна зрок.

Вядро алмазаў у месяц

«Гэта мы з вамі ідзем проста так, а ўсе работнікі распранаюцца, праходзяць пэўныя кантроль, каб не ўкралі нічога, — кажа намеснік дырэктара па вытворчасці ААТ «ВА «Крышталь» Вячаслаў РАУЕЎСКІ. — Свой, вядома, не забярэш, бо ты за яго адкаваеш, а вош у кагосьці сцягнуць можна. Але крадзяжоў ужо гадоў дваццаць няма. Проста бывае, што элементарна губляюць камяні. Гэта ж механічная апрацоўка — камень можа паляць і патрапіць на галаву, у кішэню. Тут паўсюль нават абутак праціраецца. Смецце ўсё спальваецца, вада фільтруецца». А, між іншым, у сваёй частцы было шмат выпадкаў крадзяжу. «Я працую на заводзе ўжо 36 гадоў і бую сведкам гучных спраў у 1978-1979 годзе, калі рабочыя кралі брыльянты. Дарэчы, ніводны дырэктар не меў да гэтага дачынення (у адрозненне ад цяперашняй сітуацыі — сёння крадзець кіраўнікі, а раней рабочыя гэта рабілі), — смеяцца спецыяліст. — Больш за сто чалавек было асуджана, а 4 чалавекі нават расстрэляны. Гэта была цэлая сетка, банда. Яны падмянялі камяні, выносілі, прадавалі». І не дзіва, што выносілі, бо штодзень завод вырабляе 3 тысячы штук брыльянтаў, а за месяц набіраецца цэлае вядро, — дзе ж тут прасочыць за усім...

Брыльянты не прыносяць

вялікага прыбытку

«Насамрэч, сёння абсалютна аднолькавы прыбытак і пры вырабе брыльянтаў, і пры вырабе, скажам, запалак. Уся прамысловасць у Расіі мае рэнтабельнасць 6-7%. І ў нас гэтая рэнтабельнасць такая самая. Усе прыбыткі «з'ядзе» манапаліст здабычы алмазаў. Яны дыктуюць цэны. Увесь прыбытак у іх. У іх рэнтабельнасць больш за 100%. Купляць у іншых месцах, зразумела, можна, але каб увесці набыты тавар у Расію, трэба «чацка» каля 2 месяцаў. А для гэтага трэба трымаць крыдты пад 10-12% гадавых. Пошліны амаль ніякай на алмазы няма, але ўсё дзяржаўнаму вельмі складана, — здзіўляе намеснік дырэктара. — Другі складнік гэтай аператыва прыбытковасці брыльянтавага бізнесу — вельмі вялікая фінансавая ёмістасць. Трэба мець вялізныя крыдты. У

нас каля 50% выдаткаў — гэта крэдытаванне. Калі мы ў месяц рэалізуем каля 30 мільёнаў долараў, то ў абарачэнні ў нас знаходзіцца каля 120-130 мільёнаў долараў тавару. Але ўвесь «брыльянтавы бізнес» жыве на крэдыты. Там, дзе вялікія грошы, без заёмаў не выжывае. За свае сродкі гэта немагчыма зрабіць. Таму і рэнтабельнасць такая. Разумеець, гэта ж завод, а не ювелірная майстэрня».

Брыльянтавы бізнес

бесперспектыўны?

«Наконт перспектывы не ведаю, што кажацца. Вош мне да пенсіі засталася 7 гадоў. Я іх дапрацую. А больш я не бачу перспектывы развіцця расійскай алмазаперапрацоўчай прамысловасці, — прызнаецца Вячаслаў Раўеўскі. — Сусветная прамысловасць пайшла ў Кітай і Індыю, дзе танная праца і створаны вельмі добрыя дзяржаўныя перадавыя — фінансаванне, спрошчаныя мытныя працэдурны і гэтак далей. У нас увогуле алмаз лічыцца рэчывам, якое нельга прадаць без ліцэнзіі. Але ж гэта такі самы тавар, які і ўсё іншае. Акрамя таго, яго яшчэ прымушваюць да наркотыкаў. У нас сёння дзяржава не можа стварыць нам ніякіх умоў. І крыдты — калі яны застаюцца на цяперашнім узроўні, справуючыся сыдох туды, дзе танна».

Колькі зарабляе аграншчык?

«У нас даволі высокая зарплата — каля 60 мільёнаў рублёў штомесяц выплачваюцца. Сяродні заробак — каля 28-29 тысяч рублёў (Каля тысячы долараў. — Аўт.), — кажа намеснік дырэктара. Але кожную хвіліну ў сваіх руках аграншчык трымае камяні, якія па кошце значна перавышаюць узровень заробкаў. Дарэчы, больш за 70% гэтых «нятанных цацак» робіцца круглай формы. Аграншчык павінен да такой «класічнай» формы нанесці 57 граняў пад пэўныя вуглы. Усё дакладна пралічана, ніякай творчасці не дапускаецца, іначым не атрымаеш камень добрай якасці. Бывае, вядома, і так званая «фантазіяная агранка», але вельмі рэдка».

Укладваць грошы ў брыльянты

няма сэнсу

«У нас звычайна купляюць брыльянты дылеры, якія пасля ўжо прадаюць іх ювелірам. Мы прадаём толькі оптам. Аднак пры жаданні сваім рабочым са зніжкай прадаём. Але яны ўсё роўна амаль не купляюць. Нават са зніжкай гэта вельмі дорога. А увогуле зніжкі для нашай галіны не характэрны».

ЛІЧБЫ. Завод быў створаны ў 1963 годзе, а ў 1966-м быў выраблены мільёны брыльянтаў. За 50 гадоў завод аграніў больш за 80,5 тысячы штук брыльянтаў. Агульная маса прадукцыі складала больш за 9 млн карат, а гэта 1,849 тоны.

Калі вы бачыце зніжкі на брыльянты, значыць вас падманулі ўжо тры разы. На ювелірныя вырабы зніжка не павінна быць — там няма куды зніжаць. Калі вам у краме кажуць, што брыльянт першага колеру, першай якасці, значыць, вас працэнту на п'ядзсяць падманулі. Колькі я тут працую, не бачыў такой якасці брыльянтаў. Іх практычна не бывае. Рознічны гандаль амаль заўсёды падманвае. У нас ёсць даччыная кампанія «Смаленскія брыльянты», якая ўжо 10 гадоў працуе з ювелірнымі вырабамі. Мне здаецца, што мы не падманваем. Усе астатнія, я ўпэўнены, заўсёды падманваюць», — заўважыў Вячаслаў Раўеўскі. Акрамя таго, спецыяліст кажа, што купляць брыльянты для захавання сваіх зберажэнняў бессэнсоўна: «У рознічным продажы ўдзельнічае падатак на дабаўленую вартасць — 20%. Вы яго ніколі сабе не вярнеце. Хаця былі гады, калі атрымлівалася зарабіць. У 2010 годзе брыльянты падаралі на 50%. Але ў камяню няма дакладнай ацэнкі».

Натуральнасць вызначае толькі лабараторыя

Па словах спецыяліста, натуральны брыльянт ці не, можна вызначыць толькі ў лабараторыі. Ненатуральны камень на 30% будзе таннейшым. «Штучныя алмазы часцей за ўсё, менавіта, выкарыстоўваюцца ў гадзінніках, бо іх складаюць праверыць. А увогуле іх на рынку не больш за 5%. Часцей падманваюць па характарыстыках». Штучны брыльянт адрозніваецца яшчэ і тым, што пра пэўны час ён можа змяніць свой колер. А з сапраўднымі ніколі нічога не адбудзецца.

Да 250-годдзя Вялікай імператарскай кароны на заводзе вырабілі яе копію, інкруставаную 11 тысячамі брыльянтаў.

Ці могуць брыльянты калі-небудзь згубіць сваю каштоўнасць?

«Безумоўна. Каштоўнасць іх створана штучна. Спажывецкія уласцівасці брыльянт не мае ніякіх. Алмазаў заўсёды павінна не хапаць. Усё змяняецца, усё надакучвае. Раней ювелірныя вырабы ўсе рабілі ў жоўтым золаце. Пачалі рабіць у белым. Чаму? Таму, што трэба быць прадаць. І людзі накупілі тую ж колькасць золата, якая ў іх ужо ёсць, але ўжо белага», — тлумачыць намеснік дырэктара заводу.

Самыя дарагія — чырвоныя і сінія

На кошт брыльянтаў уплывае: вага, чысціня і колер. Самыя дарагімі лічацца брыльянты сіня, чырвоныя адценняў. Кошт аднаго карата ў іх можа даходзіць на аўкцыёнах да 1 мільёна долараў. Колер з'яўляецца з-за розных «уклучэнняў» на атамным узроўні. Дарэчы, такія брыльянты можна знайсці толькі ў Афрыцы.

Уладзіслаў КУЛЕЦКІ. Фота аўтара.

Смаленск.

Центер Банк
ЗАКРЫТАЕ АКЦЫЯНЕРНАЕ ТОВАРІСЦАВО

БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС на 1 октября 2013 г.
ЗАО «Центер Банк»
(в миллионах белорусских рублей)

№ п/п	Наименование статьи	Символ	01.10.2013	01.10.2012
1	2	3	4	5
1 АКТИВЫ				
2	Денежные средства	1101	18 032,3	24 505,1
3	Драгоценные металлы и драгоценные камни	1102	-	-
4	Средства в Национальном банке	1103	35 489,3	38 098,0
5	Средства в банках	1104	20 068,0	11 539,1
6	Ценные бумаги	1105	97 149,5	97 050,8
7	Кредиты клиентам	1106	325 760,2	248 765,4
8	Производные финансовые активы	1107	-	-
9	Долгосрочные финансовые вложения	1108	-	-
10	Основные средства и нематериальные активы	1109	29 512,8	22 534,7
11	Имущество, предназначенное для продажи	1110	-	-
12	Прочие активы	1111	2 800,4	5 669,4
13	ИТОГО активы	11	528 812,5	448 162,5
14 ОБЯЗАТЕЛЬНОСТЬВА				
15	Средства Национального банка	1201	7 823,1	7 712,8
16	Средства банков	1202	25 980,5	5 123,3
17	Средства клиентов	1203	189 663,7	168 414,2
18	Ценные бумаги, выпущенные банком	1204	35 512,7	16 378,5
19	Производные финансовые обязательства	1205	-	-
20	Прочие обязательства	1206	2 763,9	1 661,1
21	ВСЕГО обязательств	120	261 743,9	199 289,9
22 КАПИТАЛ				
23	Уставный фонд	1211	149 487,0	149 487,0
24	Эмиссионный доход	1212	-	-
25	Резервный фонд	1213	7 474,4	7 474,4
26	Фонд переоценки статей баланса	1214	20 898,3	15 348,4
27	Накопленная прибыль	1215	89 208,9	76 562,8
28	ВСЕГО капитал	121	267 068,6	248 872,6
29	ИТОГО обязательства и капитал	12	528 812,5	448 162,5

ОТЧЕТ О ПРИБЫЛИ И УБЫТКАХ на 1 октября 2013 г.
ЗАО «Центер Банк»
(в миллионах белорусских рублей)

№ п/п	Наименование статьи	Символ	01.10.2013	01.10.2012
1	2	3	4	5
1	Процентные доходы	2011	51 434,2	46 241,3
2	Процентные расходы	2012	26 947,4	28 886,7
3	Чистые процентные доходы	201	24 486,8	17 354,6
4	Комиссионные доходы	2021	6 878,7	7 150,0
5	Комиссионные расходы	2022	932,8	862,0
6	Чистые комиссионные доходы	202	5 945,9	6 288,0
7	Чистый доход по операциям с драгоценными металлами и драгоценными камнями	203	-	-
8	Чистый доход по операциям с ценными бумагами	204	392,6	(265,1)
9	Чистый доход по операциям с иностранной валютой	205	15 668,8	8 747,2
10	Чистый доход по операциям с производными финансовыми инструментами	206	48,3	(647,5)
11	Чистые отчисления в резервы	207	10 340,0	(2 512,7)
12	Прочие доходы	208	569,7	174,4
13	Операционные расходы	209	21 520,7	19 445,4
14	Прочие расходы	210	3 067,0	4 058,0
15	Прибыль (убыток) до налогообложения	211	12 184,4	10 660,9
16	Налог на прибыль	212	71,3	-
17	ПРИБЫЛЬ (УБЫТОК)	2	12 113,1	10 660,9

И.о. Председателя Правления Нестерова Галина Чеславовна
Главный бухгалтер Михалевич Оксана Владимировна
Дата подписания «02» октября 2013 г.
Лицензия НБ РБ № 31 от 28 мая 2013 года. УНП 807000214

Фінансавы выдатнік

Лепш за ўсё мы вучымся і запамінаем у дзяцінстве. Калі ўжо мы хочам, каб наша насельніцтва было фінансаво адукаваным, то пачынаць трэба менавіта з дзяцінства. Пра новы від аплатных картак — для дзяцей — расказвае Алена ЛАГУНІНА, начальнік аддзела арганізацыі працы Разліковага цэнтара пластыкавых карткаў Беларускага.

«Дзеці заўсёды імкнучца пераймаць паводзіны дарослых і ў іх першых асвойваюць новыя тэхналогіі. Не выключэнне і аплатныя карткі, якія не так даўно пачалі прапагандаваць фінансавыя крыдтыўныя установы нашай краіны, — кажа спецыяліст. — Дзіцячыя карткі афармляюцца, як правіла, да рахунку бацькоў. Функцыянальнасць дзіцячых карткі часта дазваляе выкарыстоўваць яе для зняцця наяўных грошай (калі на такую аператыву не устаноўлена забарона бацькамі і банкам), правядзення пакупак, выкарыстання інфакіёскаў, мабільнага банкіngu». Калі казаць пра Беларусбанк, то, па словах Алены Лагунай, тут дзіцячую картку можна а